

УКРАЇНА – ЄС: ВТРАТИ ТА ЗДОБУТКИ

У статті розглянуто сучасний стан відносин між Україною та Європейським Союзом, подано характеристику їхніх головних тенденцій та перспектив розвитку. Автор дійшов висновку, що вступ України до ЄС означає не лише здобутки, а й ряд втрат економічного та соціально-політичного характеру. Тому, перед Україною постає вибір: стати членом організації чи залишитися державою-сусідом Європейського Союзу.

Ключові слова: Україна, Європейський Союз.

В статье рассматривается современное состояние отношений между Украиной и Европейским Союзом,дается характеристика их главных тенденций и перспектив развития. Автор пришел к выводу, что вхождение Украины в ЕС означает не только достижения, но и ряд потерь экономического и социально – политического характера. Поэтому, перед Украиной предстает выбор: стать членом организации или остаться государством – соседом Европейского Союза.

Ключевые слова: Украина, Европейский Союз.

In the article the current state of relations between Ukraine and the European Union is considered, its main trends and prospects of development are described. The author concluded that Ukraine's entry into the EU means not only achievements, but also a series of economic, social and political losses. Therefore, Ukraine faces a choice: join the organization or remain neighbor country of the European Union.

Key words: Ukraine, European Union.

Стратегічною метою України є вступ до Європейського Союзу. Залучення до Європейської Спільноти відкрило б для України великі можливості щодо прискорення економічного розвитку і підвищення добробуту населення нашої країни [3, с. 374]. Але, разом із тим, наша країна понесла б низку втрат, які негативно вплинули б як на економічну, так і на соціально-політичну сфери країни.

Предметом цього дослідження є аналіз наслідків для нашої країни в результаті входження до Європейського Союзу. Мета статті полягає у визначенні можливих втрат та здобутків після входження України до ЄС, також дати загальну характеристику розвитку відносин між ЄС та Україною. Завдання дослідження полягає в тому, щоб проаналізувати перспективи входження України до складу Євросоюзу та визначити основні втрати та здобутки в результаті інтеграції до Єврозони.

Варто відзначити, що існує широке коло дослідників, що займаються цим питанням. Серед вітчизняних науковців слід звернути увагу на праці – дослідження Тодорова І. Я. [1], Крушинського В. [2], Козака Ю. Г., Ковалевського В. В., Кутайні З. [3], Василенка С. Д. [4], Бурдяка В., Ротара Н. [5]. Також питанням відносин України та Євросоюзу займалися автори багатьох статей. Однією з цих статей є стаття «Еволюція взаємовідносин України з Європейським Союзом» пера Сороки С. В. і Волчецького Р. В.

Відносини між Україною та ЄС були започатковані у грудні 1991 року, коли Міністр закордонних справ Нідерландів, головної в ЄС країни, у своєму листі від імені Євросоюзу визнав незалежність України. 2 грудня 1991 року з'явилася Декларація Європейських співтовариств щодо України, де було відзначено демократичний характер Всеукраїнського референдуму та пролунав заклик до України підтримувати з ЄС відкритий і конструктивний діалог [3, с. 196].

На сучасному етапі відносин між Україною та Європейським Союзом вийшли на новий якісний рівень, і про це свідчить низка угод, концепцій і договорів.

21 лютого 2005 року на засіданні Ради з питань співпраці між Україною та ЄС було офіційно схвалено План дій Україна-ЄС, розроблений у рамках Європейської політики сусідства (ЄПС), що свідчило про значне зміцнення українсько-європейських відносин. У той же день для посилення і вдосконалення Плану дій Рада ЄС із загальних питань і зовнішніх відносин погодила подальші заходи на підтримку здійснення реформ в Україні. Все це свідчило про те, що в Україні відбувається справжній прогрес щодо проведення внутрішніх реформ і прийняття європейських стандартів, і що відносини між Україною та ЄС глибшають і міцнішають [3].

Варто також зазначити, що приєднання України до Світової організації торгівлі (СОТ) у 2008 році має

для України стратегічне значення з точки зору двох важливих факторів: це умови для подальшої, поступової інтеграції України у європейські та світові процеси і структури, і системного реформування національної економіки згідно з принципами лібералізації та відкритості ринку [3, с. 212]. Крім того, входження до СОТ – це ознака сталого розвитку країни – як економічного, так соціального і політичного. Але водночас вступ України до СОТ становить низку невирішених проблем, які гальмують розвиток країни: це необхідність ефективної реструктуризації промисловості і сільського господарства, підвищення стандарту виробництва та управління, налагодження нових ефективних механізмів захисту інтересів вітчизняного виробника.

Стосунки з Європейським Союзом із кожним роком набувають для України більш важливого значення, відкривають для країни нові перспективи розвитку відносин соціального, політичного та економічного характеру. На сьогодні ЄС – найважливіше джерело інвестицій, що приносять в економіку країни не лише фінансові ресурси, а й міжнародний досвід корпоративного управління тощо. Нині ЄС є найбільшим торговельним партнером України, на який припадає майже третина загального національного зовнішньо-економічного товарообігу.

Але відносини сьогодення між Україною та ЄС характеризуються критичним станом, оскільки Європейський Союз знаходиться зараз не у вигідному становищі через внутрішні економічні проблеми країн-членів, які підribaють усю стабільність об'єднання. Саме тому, інтеграція до Європейської Спільноти буде сповнена не лише здобутками, а й понесе велику кількість втрат для країни. Тому, які саме здобутки може отримати наша країна у разі входження до ЄС, і які втрати вона може понести розглянемо нижче.

По-перше, будучи членом ЄС, Україна буде залучена до Спільної європейської політики безпеки та оборони (СЕПБО), яка гарантуватиме Україні державний суверенітет та територіальну недоторканість. Стосовно економічних здобутків, то це, перш за все, макроекономічна стабільність, додаткові інвестиції в економіку країни, надання субсидій сільському господарству та отримання позитивного сальдо торговельного балансу.

Щодо макроекономічної стабільності, то у цьому випадку мається на увазі, що вступаючи до ЄС, Україна має підтягнути свої економічні показники до європейських стандартів, створити досить розвинений ринок, закріпити тенденції до економічного зростання і що саме по собі принесе Україні уже позитивні результати. Україна також отримає переваги від запровадження єдиної валюти при вступі в ЄС. Щодо додаткових інвестицій в економіку України, то європейський ринок є великим ринком збути виробів та джерелом задоволення потреб.

Соціальні здобутки – передбачають ефективний захист прав людини в інституціях ЄС, відкриття кордонів для вільного пересування населення, тобто шенгенська зона, яка передбачає вільне пересування

осіб у межах ЄС, забезпечення високого рівня життя населення та інше.

Політичні перспективи передбачають стабільність політичної системи, сприяння України як важливого суб'єкта політичних відносин. Перспективи в економічній сфері передбачають забезпечення розвитку малого та середнього бізнесу, а також впровадження стандартів ЄС у виробництві. Соціальні перспективи мають на меті формування середнього класу та проведення реформування освіти, охорони здоров'я, соціального захисту.

Тепер розглянемо, які можуть буди недоліки та загрози від вступу до ЄС.

Політичні недоліки несуть із собою часткову втрату суверенітету та підпорядкування територій органам ЄС, невизначеність стратегії розвитку, що також не дуже добре вплине на економічний стан, оскільки між країнами ЄС існує в деякій мірі висока конкуренція в деяких галузях, тому потрібно буде переорієнтовуватись на менш конкурентні галузі, а також негативним чинником буде погіршення взаємин із країнами СНД, а особливо із Росією. Економічні недоліки – передбачають втрату конкуренто-спроможності певних галузей, складність переходу на європейський рівень цін, квотування певних видів товарів. Соціальні недоліки – це ускладнення візового режиму із східними сусідами.

Також існує ряд політичних загроз при входженні України до ЄС.

Перш за все, це політичні загрози – це небезпека втягнення України в конфлікт цивілізацій між Заходом і мусульманським світом. Економічні загрози передбачають можливе переміщення до України шкідливих виробництв, використання України як сировинного придатку, використання України як дешевої робочої сили. Соціальні загрози несуть на меті поглиблення демографічного спаду, незаконна міграція та відлив кадрів.

Щодо громадської думки, то різні шари і соціальні групи населення України виголошують неоднозначну позицію, щодо наміру інтеграції до ЄС. Відчувається культурологічний розкол у громадській думці, спровокований, в основному, поверхневими знаннями історії ЄС.

Підsumовуючи вищесказане, можна зробити висновок, що інтеграція до Євросоюзу має не лише, так би мовити, «сонячне майбутнє» для нашої країни, а й понесе низку втрат, а найголовніше Україна знову втратить свою суверенітет, свою незалежність, за яку вона боролася протягом багатьох століть. Наша незалежність, наша нація буде розчинена серед європейської спільноти, наша історія буде переписана на європейський лад, пам'ять про наших пращурів, які поклали своє життя за визволення нашої Батьківщини з-під імперського, а згодом з-під комуністичного ярма, буде покладена нанівець. Саме тому, нам потрібно остаточно вирішити: чи потрібна нам інтеграція до Європи, або краще залишатися державою-сусідом зі своєю незалежністю, суверенітетом, своєю історією та своєю нацією.

ЛІТЕРАТУРА

1. Тодоров І. Я. Україна на шляху до Європейської та Євроатлантичної Спільноти : [монографія]. – Донецьк : ДонНУ, 2006. – 268 с.
2. Крушинський В. Розширення Європейського Союзу і проблема участі України в інтеграційних процесах / В. Крушинський // Вісник Львівського університету. Серія Міжнародні відносини. – 2003. – Вид. 10. – С. 60–66.
3. Козак Ю. Г. Міжнародні організації / Ю. Г. Козак, В. В. Ковалевський, З. Кутайня. – Київ : Центр учебової літератури, 2007. – 440 с.
4. Василенко С. Д. Європейський процес і Україна / С. Д. Василенко. – О. : Політехнічний університет, 1996. – 137 с.
5. Бурдяк В. Політична культура країн Європи в контексті інтеграційних процесів / В. Бурдяк, Н. Ротар / Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : «Рута», 2004. – 328с.
6. Хоффман Л. Україна на шляху до Європи / Л. Хоффман, Ф. Мъллер. – К. : «Фенікс», 2001. – 343 с.
7. Зінчук Т. Аграрна політика України: можливості та перспективи інтеграції в ЄС / Т. Зінчук // Економіка України. – 2000. – № 12. – С. 58–66.
8. Рудяков П. Європейський Союз – Україна: еволюція підходів / П. Рудяков // Політична думка. – 2002. – № 1. – С. 87–96
9. Копійка В. В. Розширення Європейського Союзу. Теорія і практика інтеграційного процесу : [монографія] / В. В. Копійка. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2002. – 253 с.
10. Копійка В. В. Європейський Союз: історія і засади функціонування : [навч. посіб.] / В. В. Копійка, Т. А. Шинкаренко ; під ред. Л. В. Губерського. – К. : Знання, 2009. – 751 с.